

quadrant
kindercentra

**Pedagogisch werkplan
BSO Westervriend
2025**

Inhoud

Inleiding

1. Algemene informatie
  - 1.1 Contactgegevens
  - 1.2 Locatie
  - 1.3 Openingstijden en diensten
    - Openingstijden
    - Extra opvang
    - Vakantieopvang
2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen
  - 2.1 Bieden van een veilige basis
  - 2.2 Stimuleren van persoonlijke competentie
  - 2.3 Bevorderen van sociale competentie
  - 2.4 Overdragen van normen en waarden
3. In de praktijk
  - 3.1 Groep
    - Medewerkers (BKR)
    - Basisgroep
    - Dagritme
    - Voeding
    - Ziekte en medicatie
    - Verjaardagen en feesten
    - Regels
    - Ruimte en inrichting
  - 3.2 Intake en wennen
    - Mentorschap
    - Intake
    - Wennen
  - 3.3 Volgen en overdracht
    - KIJK!
    - Doorgaande ontwikkelingslijn
    - Zorgbeleid
  - 3.4 Aanbod
    - Thematisch werken
    - Meervoudige intelligentie
    - Ontwikkelingsgericht werken
    - Groenbeleving
    - Kinderparticipatie
    - Thomas Gordon
    - Vakantieopvang/ studiedagen
  - 3.5 Medewerkers en deskundigheid
    - Opleiding en deskundigheidsbevordering
    - Toekomstige beroepskrachten
    - Vrijwilligers
    - Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching
  - 3.6 Ouders
    - Ouderbeleid
    - Ouderportaal
    - Oudercommissie
  - 3.7 Samenwerking externen
    - Verbinding
  - 3.8 Kwaliteit
    - Ontwikkelproces
    - Risico-inventarisatie
    - Interne audits
    - GGD inspectie

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van BSO Westervriend. Het geeft een beeld van hoe deze locatie het pedagogisch beleid van Quadrant tot uiting laat komen in haar dagelijkse omgang met de kinderen. Door deze beschrijving wordt er inzicht gegeven in de visie en pedagogisch handelen voor ouders en pedagogisch medewerkers.

Het uitgangspunt van dit werkplan zijn de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang. Deze zijn;

- Bieden van een veilige basis
- Stimuleren van persoonlijke competentie
- Bevorderen van sociale competentie
- Overdragen van normen en waarden

Naast deze wettelijke bepaling zijn de visie, missie en kernwaarden van Quadrant een kader voor dit werkplan.

Visie

Kinderen zijn kostbaar. Ze hebben het recht om op te groeien in een omgeving die veilig is en waarin ze worden geholpen om bewust te worden van zichzelf, de omgeving en anderen. Daarom bieden wij kinderopvang die bijdraagt aan de ontwikkeling van de nieuwe generatie.

Missie

Wij bieden kinderopvang in een veilige, rijke ontwikkelomgeving. Wij begeleiden kinderen van 0 tot 13 jaar in nabijheid van huis en school. Dat doen wij niet alleen, maar dat doen wij samen met anderen. Want samen kom je verder. De opdracht van Quadrant wordt kernachtig samengevat in onze missie:

samen voor het kind

Kernwaarden

Onze kernwaarden zeggen iets over ons gedrag. Ze laten zien waar wij als organisatie voor staan en wat anderen van ons mogen verwachten.

- Wij staan voor veiligheid en ontwikkeling
- Wij initiëren en verbinden
- Wij handelen duurzaam

Onze visie, missie en kernwaarden worden in de praktijk omgezet in handelen door onze pedagogisch medewerkers. Bij het handelen staan veiligheid, respect en ruimte centraal. Dit zijn dan ook de basisprincipes die in dit werkplan naar voren komen.

Dit werkplan geeft een eigen identiteit aan de locatie. Hierbij zijn initiatieven en creativiteit van zowel de pedagogisch medewerkers als de kinderen van groot belang. Zij maken de locatie uniek.

Elk jaar wordt het werkplan geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het maakt onderdeel uit van het ontwikkelingsproces binnen Quadrant. Wij streven naar onze kwaliteiten te waarborgen, te delen en verder te ontwikkelen. Naast het pedagogisch werkplan heeft deze locatie ook een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid waarin de risico inventarisaties worden beschreven.

Het werkplan is als volgt opgebouwd. Als eerste worden de algemene gegevens van de locatie gegeven. Vervolgens wordt onze visie, missie, kernwaarden en handelen verbonden met de vier pedagogische basisdoelen. Er wordt beschreven hoe wij deze verbondenheid zien. Dit alles is samengevat in onze Pedagogische cirkel. Als laatste wordt beschreven hoe deze locatie het theoretisch kader in de praktijk omzet in handelen.

1. Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

Naam: BSO De Westervriend
 Adres: Jacob van Lennepkade 2-4
 Postcode: 2802 LH
 Plaats: Gouda
 Telefoonnummer: 06 81157641
 Mail: westervriend@quadrantkindercentra.nl

Naam: Dependance KDV de Petteflet (woensdag)
 Adres: Lethmaetstraat 47
 Postcode: 2802 KB Gouda
 Plaats: Gouda
 Telefoonnummer: 0182 525215

Cluster: Korte Akkeren/Kort Haarlem
 Manager: Bea Bunt
 Telefoonnummer: 06 4264 5769
 Mail: b.bunt@quadrantkindercentra.nl

1.2 Locatie

BSO Westervriend bevindt zich in de basisschool de Westerschool en ligt in de wijk Korte Akkeren. Deze locatie vangt kinderen op van basisscholen de Westerschool, de Goudakker, de KAS, Park en Dijk en de Bijenkorf

De locatie beschikt over een binnenruimte, buitenruimte en een gymzaal.

In de omgeving zijn verschillende voorzieningen. Er zijn drie scholen op loopafstand, wijkcentrum de Walvis, een gezondheidscentrum met daarin het CJG, een winkelstraat, een verzorgingstehuis en een grote speeltuin vereniging "De Sluis".

1.3 Openingstijden en diensten

Openingstijden

De locatie biedt voorschoolse opvang aan op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 7.00 uur tot 8.30 uur (brengen voor 8.00 uur) en naschoolse opvang op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 14:15 tot 18.30 uur. Op woensdag en vrijdag, afhankelijk van de schooltijden is er opvang vanaf 12uur mogelijk.

Op woensdag worden de VSO en BSO kinderen opgevangen bij locatie 'de Petteflet'. Dit is van 7.00 tot 8.30 en van 12.00-18.30.

De kinderen worden naar school gebracht en/of van school opgehaald door een pedagogisch medewerker. Hij/zij draagt een bodywarmer/hesje met het Quadrant-logo en staat op een afgesproken verzamelplek. Wanneer de BSO zich in de school bevindt, kan er afgesproken worden dat kinderen zelfstandig van/naar de BSO mogen.

Extra opvang

Ouders kunnen hun kind afmelden in het ouderportaal.

Extra opvang kan worden aangevraagd via het ouderportaal. Tot uiterlijk 4 dagen voor de gewenste dag aan te vragen dag kan de aanvraag worden ingediend. Korter dan 4 dagen kan alleen via de pedagogisch medewerkers. Betaling verloopt achteraf via een factuur.

Extra opvang is pas akkoord na beoordeling door de pedagogisch medewerker. Het hangt bijvoorbeeld af van de pedagogisch medewerker-kind ratio. Extra opvang blijft dus een service voor ouders en géén recht.

Vakantieopvang

De BSO is geopend in de schoolvakanties. Ouders kunnen een contract aangaan voor 52 weken (schoolweken plus vakanties) of 40 weken (schoolweken). Ouders kunnen doorgeven van welke dagen zij gebruik willen maken in de vakanties. Dit kan ook bij een 40 weken contract als ouders toch opvang in de vakanties nodig blijken te hebben. Het ruilen en afnemen van incidentele opvang is ook mogelijk binnen de vakantie.

Vakantieopvang kan op een andere locatie plaatsvinden. Dit vindt plaats op BSO Westervriend en Dependance KDV de Petteflet. Wij vinden het belangrijk dat wanneer kinderen naar een andere locatie gaan in de vakantie dat ook hier de veiligheid wordt gewaarborgd door een vast gezicht van de eigen locatie te laten werken op de vakantieopvang. Ook zorgen wij voor een vast dagritme en de activiteitenplanning is van tevoren bekend, waardoor de kinderen weten wat zij kunnen verwachten.

Bij de indeling van basisgroepen in de vakantieopvang wordt rekening gehouden met de kwaliteiten en affiniteit van de pedagogisch medewerkers. En met de beschikbaarheid van de pedagogisch medewerkers waardoor er veiligheid gecreëerd wordt wat ten goede komt aan het welbevinden van de kinderen.

2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen

Onze visie, missie, kernwaarden en handelen zijn verbonden met de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang. Hieronder wordt beschreven hoe wij deze verbondenheid zien.

2.1 Bieden van een veilige basis

Het gaat hierbij om de emotionele veiligheid en de fysieke veiligheid. Een kind moet zich niet alleen veilig voelen, maar ook veilig zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen voor deze veiligheid. Vanuit deze basis kan een kind zich ontwikkelen.

De *emotionele veiligheid* wordt gewaarborgd door een sensitieve-responsieve houding van de pedagogisch medewerkers. Zij vangen signalen van het kind op, interpreteren deze juist en reageren daar effectief op. Dit geeft het kind zekerheid en vertrouwen. Ook het bieden van duidelijkheid en structuur en een goede sfeer spelen hierbij een rol. Bij de *fysieke veiligheid* gaat het er om dat de indeling en inrichting van een ruimte veilig aanvoelt en veilig is om dingen te ondernemen. Zo kan een kind op een veilige manier de grenzen van zijn eigen kunnen opzoeken.

Pedagogisch medewerkers tonen *respect* voor de autonomie voor het kind. Elk kind is uniek en verdient een eigen benadering. Hierbij is het stimuleren van zelfstandigheid van groot belang. Daarnaast is er respect voor jezelf, anderen en de omgeving (alles wat leeft en spullen, maar ook afspraken die met elkaar worden gemaakt). Wanneer een kind zich gerespecteerd wordt, voelt hij zich veilig.

Kinderen krijgen de *emotionele ruimte* en de *fysieke ruimte* om bij ons te kunnen ontwikkelen. De emotionele ruimte van elk kind wordt gezien en gerespecteerd. De fysieke ruimte nodigt kinderen uit om nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Al spelend ontdekken en ontwikkelen.

2.2 Stimuleren van persoonlijke competentie

Het gaat hierbij om het spelenderwijs uitdagen van de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. Wanneer een kind wordt uitgedaagd op meerdere gebieden, ontwikkelt hij zich tot een zelfstandig individu.

Vanuit een basis van *veiligheid* kan een kind zich ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en spelen in op de behoeften van elk kind. Zij kijken naar wat het kind al goed kan en bereiden deze vaardigheden uit. Daarnaast kennen zij de onzekerheden van een kind en dagen zij het kind uit zijn grenzen te verleggen.

Door het creëren van een veilige basis kan een kind zich ontwikkelen. Er is *respect* voor de wijze waarop een kind zich ontwikkelt. Er wordt rekening gehouden met het tempo en niveau van het kind en grenzen van het kind worden gerespecteerd. De pedagogisch medewerkers volgen het kind.

Elk kind heeft een *persoonlijke ruimte*. Het is belangrijk om een kind de ruimte te geven die hij nodig heeft. De pedagogisch medewerkers spelen in op deze behoefte. Zij geven het kind de tijd om te ontwikkelen op hun eigen kracht. Daarnaast speelt de *fysieke ruimte* een rol. De indeling en inrichting nodigen uit tot onderzoeken, ontdekken en ontwikkelen. Het spelmateriaal en activiteiten stimuleren de ontwikkeling van een kind. Ook de rust kan opgezocht worden als een kind behoefte heeft om alleen te zijn.

2.3 Bevorderen van sociale competentie

Het gaat hierbij om het stimuleren van sociale kennis en vaardigheden van een kind. Wanneer het kind wordt gestimuleerd om onder andere zich in te leven in een ander, een mening vormen, te luisteren naar een ander, conflicten oplossen en te samenwerken, zal een kind zelfstandig relaties met andere kunnen opbouwen en onderhouden.

Een kind behoort bij ons tot een groep. Het is belangrijk dat het kind zich hierin *veilig* voelt om zichzelf te kunnen zijn. Wanneer een kind zich veilig voelt, kan hij interacties met anderen aangaan en zijn sociale kennis en vaardigheden uitbreiden.

Er is *respect* voor jezelf en elkaar. De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat er een sfeer wordt gecreëerd waarin respectvol met elkaar wordt omgegaan. Zij hebben hierin een voorbeeldrol en kinderen leren van elkaar.

De *emotionele ruimte* wordt gegeven om een kind initiatief te laten nemen tot interactie en mee te laten denken in het groepsproces (aanbod en ruimte). Daarnaast wordt er gezorgd dat de *fysieke ruimte* uitnodigt tot sociale interacties. Het samen kunnen spelen wordt gestimuleerd door de ruimte op een juiste manier in te delen en in te richten. Verschillende soorten hoeken en spelmateriaal worden ingezet om ieder kind in interactie met een ander in zijn kracht te kunnen zetten.

2.4 Overdragen van normen en waarden

Een kindcentrum is een samenleving waar verschillende culturen, normen en waarden elkaar ontmoeten. Door het leren omgaan met andere mensen, verschillende culturen en andere normen en waarden wordt de morele ontwikkeling van een kind gestimuleerd. Op een open, respectvolle manier wordt kennis gemaakt met anderen mensen, geloven en culturen. Een kind zit midden in de maatschappij en vormt de nieuwe generatie.

Wanneer er sprake is van een *veilige basis* kan een kind zichzelf zijn. Zijn eigen identiteit komt naar voren. Deze mag een kind laten zien en mag gezien worden. Ook wordt er serieus ingegaan op vragen, opmerkingen of meningen die een kind heeft over de verschillen in de maatschappij.

Het zien en accepteren van en omgaan met verschillen wordt met *respect* gedaan. Wij stellen en beantwoorden vragen en verdiepen ons in anderen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldrol.

Een kind krijgt de *ruimte* om deze verschillen te ontdekken en eigen te maken. Ook is er ruimte om gebruiken, gewoonten en tradities te laten zien. Wat vindt iemand belangrijk? Waar staat hij voor? Zijn er grenzen? Hier hebben wij het samen over. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er een goede samenwerking is met ouders, onderwijs en andere partners. Ieder met haar eigen identiteit.

Onze visie en handelen op deze visie hebben wij samengevat in onze pedagogische cirkel.

3. In de praktijk

Het bovenstaande theoretisch kader wordt in de praktijk omgezet in handelen. Het handelen naar de visie gebeurt op elke locatie op een unieke wijze. Hieronder wordt beschreven hoe en waarom.

3.1 Groep

Medewerkers (BKR)

Op deze BSO plaatsen wij maximaal 40 kinderen. Als wij kijken naar de beroepskracht-kindratio (BKR), zoals in de Wet Kinderopvang is beschreven, betekent dit dat het team uit 4 pedagogisch medewerkers bestaat. Het team bestaat uit vaste gezichten om de emotionele veiligheid van kinderen te waarborgen. Zij kennen de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch medewerkers kennen de kinderen.

Medewerkers (BKR) Dependance

Bij de dependance worden maximaal 10 kinderen geplaatst met 1 pedagogisch medewerker. i.v.m. het 4-ogen principe is er toezicht op de BSO door de medewerkers van het KDV. Zij kunnen meekijken door middel van de open ruimtes (veel glas) en door middel van camera's.

Bij vrije dagen en ziekte van pedagogische medewerkers worden er medewerkers vanuit de flexpool ingezet. Ook hier wordt gestreefd naar hetzelfde gezicht.

Het kan voorkomen dat het nodig is om tijdelijk af te wijken van het vaste-gezichtencriterium (dit is niet geval in situaties waarbij er vier vaste gezichten worden toegewezen). Dit kan het geval zijn wanneer er geen pedagogisch medewerker van de groep, geen pedagogisch medewerker van een andere groep binnen de locatie of geen vaste medewerker vanuit de flexpool ingezet kan worden. De emotionele veiligheid en stabiliteit van de kinderen worden in deze gevallen gewaarborgd door vaste dag structuur te behouden, deze is te vinden in het pedagogisch werkplan. Ook is er informatie per kind in KidsKonnnect beschreven. In de agenda staan bijzonderheden van de dag.

De aanwezige pedagogisch medewerkers zijn zoveel mogelijk beschikbaar voor de kinderen, dit laten zij zien door bij de kinderen te zitten en met hen in gesprek te gaan. Wanneer dit niet mogelijk is zal zij contact houden met de kinderen door middel van oogcontact.

Op de BSO mag er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Naast dit half uur per dag is op vrije dagen en in de vakantie dezelfde drie-uursregeling van toepassing als op het kinderdagverblijf.

Op de volgende momenten kan er worden afgeweken van het BKR; aan het begin en het einde van de dag, afhankelijk van de in en uitstroom van de kinderen. Ook wordt er afgeweken tijdens pauzetijden. Tijdens deze momenten wordt er rekening gehouden met de emotionele veiligheid en de behoeften van de kinderen door de aanwezigheid van de pedagogisch medewerker. Zij is zoveel mogelijk beschikbaar voor de kinderen, dit laat zij zien door bij de kinderen te zitten en met hen in gesprek te gaan. Wanneer dit niet mogelijk is zal zij contact houden met de kinderen door middel van oogcontact.

Basisgroep

Een basisgroep is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte. Dit zorgt voor een vertrouwde omgeving voor het kind. Op de BSO zijn de basisgroepen ingedeeld op basis van wat staat beschreven in de Wet Kinderopvang. Voor deze locatie betekent dit dat er 3 basisgroepen zijn. Elke basisgroep bestaat uit een aantal kinderen (maximaal 30), die met een bepaalde overweging in een basisgroep zitten.

Deze locatie heeft de volgende basisgroepen;

- Basisgroep Coole Kikkers en bestaat uit 10 kinderen. De samenstelling is gebaseerd op extra oog voor welbevinden en veiligheid. De kinderen zitten in een ruimte waar de inrichting en groeps grootte aansluit bij de leeftijd van de kinderen en is de ruimte overzichtelijk wat bevorderlijk is voor het welbevinden.
- Basisgroep de Smurfen bestaat uit 20 kinderen. De samenstelling is gebaseerd op overeenkomende ontwikkelingsfase. Hier vinden de kinderen aansluiting en worden ze uitgedaagd op hun niveau.

- Basisgroep Super Pubers en bestaat uit 10 kinderen. De samenstelling is gebaseerd op de behoefte aan vrijheid en gedeelde interesses zoals bijvoorbeeld vriendschappen, het hebben van een eigen mening en hierover sparren met je leeftijdsgenoten.
- Basisgroep woensdag en bestaat uit 10 kinderen. De samenstelling is gebaseerd op samen zijn en samen werken. In de groep zitten kinderen met verschillende leeftijden en ontwikkelfases. Zo leren oudere kinderen verantwoordelijkheid te nemen en jonge kinderen kunnen een voorbeeld nemen aan de oudere kinderen en werken samen.
- Basisgroep vrijdag bestaat uit 20 kinderen. De samenstelling is gebaseerd op overeenkomende ontwikkelingsfase. Hier vinden de kinderen aansluiting en worden ze uitgedaagd op hun niveau.

Op deze BSO werken 5 pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn als volgt over de basisgroepen verdeeld.

Basisgroep Coole kikkers: 1 pedagogisch medewerker

Basisgroep de Smurven: 2 pedagogisch medewerkers

Basisgroep Super Pubers: 1 pedagogisch medewerker

Basisgroep Woensdag: 1 pedagogisch medewerker (dependance KDV Petteflet)

Basisgroep Vrijdag: 2 pedagogisch medewerkers

Hierbij is gekeken naar de kwaliteiten en affiniteit van de pedagogisch medewerkers. En naar de beschikbaarheid van de pedagogisch medewerkers waarbij veiligheid centraal staat en ten goede komt aan het welbevinden.

Elk kind behoort tot een basisgroep. De werking is als volgt tijdens eet- en drink momenten zitten de kinderen in de basisgroep met elkaar en een pedagogisch medewerker. Buiten deze momenten werken wij met een opendeuren beleid waar kinderen zelf mogen kiezen waar ze willen spelen of bij welke activiteiten zij aan willen sluiten.

Het kan incidenteel voorkomen dat een kind op twee basisgroepen verblijft, denk bijvoorbeeld aan samenvoeging tijdens vakantieperiodes. Dit wordt tijdens het intakegesprek besproken met ouders.

Dagritme

Een vast dagritme zorgt voor duidelijkheid en structuur voor het kind. Het kind weet wat hij kan verwachten. Dit geeft een gevoel van geborgenheid en veiligheid.

Het dagritme en tijdsindeling voor de BSO en de Dependance is gelijk, al bieden de ruimtes verschillende mogelijkheden.

Het dagritme ziet er als volgt uit.

14:00 uur

Een pm'er komt binnen en zet drie of vier dienbladen klaar met daarop de benodigdheden voor het fruitmoment. De telefoon, Ipad en computer wordt gecheckt op berichten en de groep wordt klaargezet voor gebruik. Deze pm'er haalt om 14:50 uur de Goudakker op.

14:30-15:00 uur

De tweede, derde en eventuele vierde pm'ers komen binnen, waarvan er een de Kas ophaalt en de andere achterblijft om de kinderen van de Westerschool en taxi's van diverse scholen op te vangen. Tijdens dit moment (14:50-15:10) is Marion H., leerkracht van de Westerschool, de achterwacht voor calamiteiten. Om ca.15:15 uur is iedereen binnen en zijn de jassen en tassen opgehangen en de labels aan de ring gehangen. Ook zijn alle kinderen dan op de Ipad aangemeld.

Omdat de kinderen van de Westerschool drie kwartier eerder uit zijn dan de andere scholen, wordt er een waterkan met bekertjes klaargezet om de eventuele eerste dorst te lesten.

15:15 uur

Zodra iedereen binnen is, worden alleen de tafels w.b. speelgoed opgeruimd, worden de handen op de eigen stamgroep gewassen en gaat iedereen aan tafel zitten. Het fruit wordt aan tafel bij de kinderen geschild en de kinderen helpen met drinken inschenken en bekertjes uitdelen. Tijdens dit moment wordt de planning en de activiteiten besproken en wordt er gevraagd naar de dag. Er wordt gezamenlijk opgeruimd en om 15:30 uur mag iedereen gaan spelen.

15:30 uur

Dit is een vrij spelmoment en het moment om de activiteiten klaar te zetten/voor te bereiden. Wij werken met een activiteitenbord waarbij de kinderen zelf voor input en uitkomst zorg dragen. Middels strookjes mogen de kinderen hun ideeën voor activiteiten aangeven. De activiteiten zijn in verschillende categorieën ingedeeld. Zo is er bijvoorbeeld een categorie koken, techniek of sport. Deze strookjes komen aan de linkerkant te hangen en aan het einde van de maand worden deze ideeën met de kinderen eraf gehaald en met een kinderverleg besproken. Het meedenken en vergaderen bevordert de participatie skills en vergroot het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen. Ook leren zij inzicht krijgen in het bedenken en uitvoeren van een activiteit (wat komt daar allemaal bij kijken) en spreekt het hun fantasie aan. Tijdens het kinderverleg wordt er gekeken welke activiteiten er die maand uitgevoerd kunnen worden. Is er een goede mix aan aanbod, voor wie is het geschikt en wat hebben wij ervoor nodig, zijn zaken die besproken worden. Iedereen mag aan een kinderverleg deelnemen en dit wordt begeleidt door een pm'er. Van de gekozen ideeën wordt vervolgens een maandplanning gemaakt. De kinderen van wie de activiteiten gekozen zijn, mogen een deelnemerslijst ophangen en overleggen met de pm'er aan wie zij gekoppeld zijn, wat de taakverdeling is. Naast deze activiteiten worden er activiteiten door de pm'ers georganiseerd. Meestal zijn deze bedoeld voor de jongste groep die het planningsbord nog niet vaak gebruikt.

16:00-17:00 uur

Activiteitsuur. Er worden per dag twee activiteiten aangeboden, waarvan een in de speelruimte en een in het gymzaaltje (speellokaal). De andere pm'er houdt toezicht op de andere kinderen die binnen en buiten spelen en zorgt voor het dagelijkse reilen en zeilen die middag. Op deze manier kunnen de activiteitenbegeleiders alle zorg en aandacht aan de activiteit geven.

16.55-17:00 uur

Opruimen. Er wordt met elkaar opgeruimd waarbij iedereen elkaar helpt.

17:00 uur

Crackertijd. Ook tijdens dit eetmoment eten wij in stamgroepen. De kinderen krijgen iets hartigs te eten wat in aanbod varieert. Wij serveren afwisselend crackers met hartig beleg, ontbijtkoek, rauwkost of hetgeen wat er die dag gekookt is. Tijdens dit moment wordt er geen drinken geschonken. Op het aanrecht staan waterreservoirs of kannen met lauwe thee waaruit de kinderen de gehele middag naar behoefte kunnen drinken. Tijdens dit rustmoment wordt ook de activiteit besproken. Wat heeft iedereen gedaan en hoe vonden zij het.

17:15 uur

De kinderen worden opgehaald en de pm'ers zorgen voor een mondelinge overdracht.

Voeding

Op de BSO zorgen wij voor het eten en drinken. Wij vinden gezonde voeding belangrijk (zie ons Voedingsbeleid). Hierin volgen wij de adviezen van het Voedingscentrum. Wanneer een kind speciale voeding nodig heeft, wordt dit door ouders zelf meegenomen. Wanneer kinderen bepaalde voeding niet mogen vanwege dieetvoorschriften of religie worden hierover duidelijke afspraken gemaakt.

Het samen zijn tijdens het eet- en drinkmoment vinden wij belangrijk. Plezier staat voorop. Daarnaast stimuleert dit moment de sociale kennis en vaardigheden van een kind. Kinderen vinden het ook leuk om bijvoorbeeld mee te helpen met uitdelen van de bekertjes of helpen met crackers smeren.

Ziekte en medicatie

Een kind dat ziek is, is het liefste thuis. Hier is de rust, aandacht en verzorging die een kind op dat moment nodig heeft. Wanneer spreken wij van een ziek kind? Quadrant spreekt van een ziek kind wanneer er sprake is van de volgende symptomen; koorts (38 graden of hoger), ademhalingsmoeilijkheden, hoesten, spugen, diarree, jeuk, vlekken op de huid, een suffe, zieke indruk of huilerig en prikkelbaar zijn. Daarnaast dient besmetting van andere kinderen op de kinderopvang bij bepaalde ziektes voorkomen te worden.

Wanneer een kind tijdens de opvang een zieke indruk maakt zijn de pedagogisch medewerkers extra oplettend. Zij kijken o.a. naar het gedrag van het kind, temperaturen en vragen aan het kind of het pijn heeft/hoe het zich voelt. Zij beslissen aan de hand van de ernst van de ziekte verschijnselen, het gedrag

van het kind en tijdstip van de dag of er telefonisch contact wordt opgenomen met de ouders. Bij koorts van 38 graden wordt altijd contact opgenomen. Er wordt overlegd wat voor het kind de beste beslissing is.

Het kan zijn dat een kind medicatie gebruikt. Pedagogisch medewerkers geven in principe geen medicatie aan een kind. Als het toch noodzakelijk is, is dit alleen voor medicatie dat is voorgeschreven door een arts en het formulier voor gebruik geneesmiddelen van te voren is ondertekend. Koorts-onderdrukkende middelen, zoals paracetamol, worden door de pedagogisch medewerkers niet gegeven.

Verjaardagen en feesten

Een feestje is altijd leuk om te vieren. Dit doen wij op de BSO dan ook graag. Ieder kind mag zijn verjaardag vieren. Hierbij mag getrakteerd worden, maar is niet verplicht. Wij vragen aan ouders iets gezonds te trakteren. Een verjaardag wordt als volgt gevierd. De jarige neemt vanuit huis zelf een traktatie mee. Na het fruit moment (ongeveer om 15:30) wordt de verjaardag gevierd. Dit doet de mentor van de jarige. De jarige gaat op een stoel staan en verteld even kort wat hij of zij gekregen en gedaan heeft. Dan mag hij of zij zelf 1 of 2 liedjes uitkiezen, en die gaan we dan met zijn alle zingen. Hierna gaat de jarige trakteren. Wanneer iedereen heeft zeggen we nog even dank je wel, en dan mag iedereen beginnen aan de traktatie.

Daarnaast worden er ook andere feesten gevierd. Denk aan Sinterklaas, Kerst, Pasen en vader- en moederdag, afscheid van iemand die van de bso af gaat.

Regels

Om te zorgen dat er duidelijkheid en structuur is op de BSO zijn er een aantal regels. Deze zijn positief geformuleerd zodat deze zorgen voor plezier op de groep. Het is altijd fijner om te weten wat wel mag dan wat niet mag. Deze regels hangen zichtbaar op in de groep. Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven.

De volgende regels en tradities zijn afgesproken om het verblijf op BSO De Westervriend en Westervriend dependance plezierig te maken.

Hoe gaan wij altijd met elkaar om

- Iedereen is welkom op de BSO.
- Je vriendjes en vriendinnetjes zijn ook welkom op BSO. Vraag wel even of het uitkomt in verband met de hoeveelheid kinderen.
- Met z'n allen helpen we de jonge of nieuwe kinderen om het op de BSO snel naar hun zin te krijgen.
- We praten graag met elkaar, ook als we het niet eens zijn met elkaar.
- Als er iets gebeurt tijdens het samenspelen wat je niet zo prettig vindt dan laat je dat weten aan de ander. Zeg dat je het niet leuk vindt. Lukt het niet om het zelf op te lossen dan helpen we je graag een handje.
- Er is veel speelgoed op de BSO. We vinden het belangrijk om alles een vaste plek te geven zodat iedereen de spullen goed kan vinden.
- Stoeien met elkaar op de BSO mag op de matten in de gymzaal, uiteraard als kinderen dat zelf willen. Als het stoeien niet leuk meer is roep je "stop hou op". De anderen moeten dan stoppen.
- Om iedereen genoeg ruimte te geven is het handig om spelletjes aan tafel te spelen.

Ophalen van de kinderen

- De kinderen van de Goudakker en de KAS worden door een pedagogisch medewerker opgehaald. De kinderen van de Westerschool komen zelfstandig naar de BSO toe. De leiding weet precies welke kinderen er moeten komen, dus wachten we even met lopen naar de BSO totdat iedereen er is.
- Als je binnen bent mag je aan de ring je label doen. We weten dan precies wie er op welk moment is
- De leerkrachten van de Westerschool hebben een lijst met de kinderen die naar de BSO gaan. Sommige kleuters worden uit de klas gehaald door een pedagogisch medewerker, andere kleuters worden gebracht door de leerkracht. Dit wordt vaak in overleg (met ouders) besproken.

- Doe je fietssleutel in het fietssleutelbakje als je binnenkomt. Dan kun je hem gelijk pakken met je andere spulletjes als je opgehaald wordt.

Bij het binnenkomen

- De kapstok van de BSO staat in de gang. Daar kun je jouw jas en tas ophangen voordat je het lokaal binnen gaat.
- We vinden het fijn om te weten dat je er bent, dus groeten we elkaar even bij binnenkomst.
- Het is fijn als de jassen en tassen netjes op de kapstok hangen zodat iedereen daar kan lopen zonder te struikelen. Je schoenen kunnen op het randje van de kapstok gezet worden. Ook knutselwerkjes of post mogen in de tas.

Bij het eten en drinken

- Voordat we gaan eten en drinken is het fris om je handen te wassen.
- We eten met z'n allen fruit aan tafel. Je mag stukjes fruit uitzoeken.
- Probeer met het drinken op je billen te zitten. Zo heeft iedereen de ruimte. Als er limonade gemorst wordt dan mag je een doekje pakken om het op te ruimen.
- Het is fijn als je ook je beker even in de wasbak doet als je klaar bent met drinken.
- Zowel tijdens het inschenken en het eten en drinken is het gezellig om met elkaar te kletsen.
- De superpubers mogen zelf smeren en mogen twee snacks.
- Ben je klaar met fruit eten en drinken dan wachten we even totdat iedereen klaar is dan gaan we weer spelen.
- Een jarige mag altijd zijn verjaardag vieren. Tijd voor een lied en een traktatie is er dan ook.

Op de groep

- Heb je zin om te rennen en te gillen doe dat lekker buiten of in de gymzaal, daar heb je veel ruimte.
- Heb je zin in knutselen of om spelletjes te doen, dan mag je zelf spulletjes pakken uit de open kast. De spullen op de bovenste planken pakken de leiding graag voor je.
- Heb je plakband of verf nodig.....vraag het even aan een van de leiding. We pakken het graag voor je.
- Met z'n allen ruimen we het lokaal op voordat we een cracker gaan eten. Iedereen helpt mee...want het is pas opgeruimd, als alles is opgeruimd.
- Er is een leeshoekje met boeken voor iedereen. Om de boeken netjes te houden is het fijn om ze daar te laten en in de boekenkast om te ruimen.

Buiten spelen

- We gebruiken de speelplaats en speelmateriaal van school.
- Als je er iets van wilt gebruiken mag je het aan de leiding vragen.
- Als je ouders afspraken gemaakt hebben met de leiding mag je alleen op het plein spelen. Als je niet weet of jij dat ook mag, vraag het dan even aan ons dan zoeken we dat even voor je uit. Je weet wel...het toestemmingslijstje.
- Vertel het ons wel even als je gaat, dan hoeven we niet te zoeken.
- In de maanden december en januari spelen we altijd onder begeleiding buiten. Dit geldt ook voor de kinderen die zelfstandig buiten mogen spelen. Na het fruit eten wordt er door niemand meer buiten gespeeld in deze maanden.

In de gymzaal

- Op de BSO Westervriend mag ook gespeeld worden in de gymzaal van school. We mogen de spullen van de school lenen als we er zuinig op zijn.
- Om te zorgen dat de vloer niet vies wordt, mag je jouw schoenen op de mat in de gymzaal neerzetten.
- Als je het prettig vindt, mag je ook gymschoenen aantrekken.
- Als we in de gymzaal gaan spelen, gaat er altijd iemand van de leiding mee.

Regels voor het gebruik van het podium

- Er mogen maximaal 4 kinderen tegelijk op het podium.
- Schoenen mogen onder de kapstok voordat je het podium betreedt.

- Op het podium mag je chillen, toneelstukjes en dansjes opvoeren of gewoon lekker verkleden.
- Ander speelgoed nemen we niet mee naar het podium.
- Je mag de soundmix-machine of radio aandoen, maar overleg even met de pm'ers hoe hard hij mag en of het uitkomt in combinatie met andere activiteiten.

Regels voor het gebruik van de voetbaltafel

- De balletjes kun je bij de leiding halen en je mag op de voetbaltafel als je in groep 3 of hoger zit. Zorg dat je na gebruik het balletje weer terug brengt.
- Je mag meedoen en toekijken, maar de tafel is niet bedoeld om onder te kruipen.

Regels voor het gebruik van de mini-pooltafel

- De keu's (of keuen) mogen bij de leiding worden gehaald. Als je in groep 3 of hoger zit, mag je aan deze tafel spelen.
- De keu's zijn alleen bedoeld om mee te biljarten.

Op de toiletten

- Plassen en poepen gaat het snelst als je alleen op het toilet zit.
- De kinderen van de Coole Kikkers gaan naar de W.C op Peutergroep Pino.
- De kinderen van de groepen Smurfen en Super Pubers gaan naar de grote W.C's in de hal richting grote voordeur. Je herkent de W.C aan de sticker op de deur.
- Ook al heb je haast, trek even de W.C door. Vergeet niet je handen te wassen voor je naar de groep terug gaat of was ze even op de groep voordat je weer gaat spelen.

Bij het weggaan

- Ruim je het speelgoed op waarmee je hebt gespeeld, dan kunnen andere kinderen het makkelijk vinden.

Begroet je de leiding, zodat we weten dat je naar huis gaat en haal je label van de ring af. Dit is erg belangrijk...als je dit vergeet (3 keer) dan verwachten we een heerlijke traktatie 😊

Iedereen is welkom

Als je binnenkomt graag je jas en tas aan de kapstok. Als je ook je schoenen uit wil dan kun je die er bij zetten op het randje.

Laat even weten dat je er bent en hang je label aan de ring. Dan weten we op elk moment van de dag hoeveel kinderen er zijn.

De ipad is alleen bedoeld voor de leiding. Ook jullie leren hiermee hoe om te gaan met privacy.

Als we gaan eten en/of drinken dan wassen we onze handen. Dit kan in de keuken en we doen dit per groep. Zo heeft iedereen de ruimte.

Bij het eten en drinken zitten we bij onze eigen basisgroepen. Je kunt zien in welke basisgroep je zit door te kijken op de indeling die hangt aan de deur. Als je het even niet meer weet, dan kun je het altijd vragen aan de leiding.

We wachten met het eten en drinken totdat iedereen iets heeft. Als je klaar bent met het drinken is het fijn als je de beker op het aanrecht neerzet. Wie zin heeft om af te wassen moet dat zeker even aangeven. Het is erg gezellig om dit met elkaar te doen.

Het is fijn om met elkaar te praten of naar elkaar te luisteren wanneer:

- Je graag iets wil
- Als je geholpen wil worden
- Als je iets niet fijn vindt, is het wel zo duidelijk als je dit aangeeft. Als je zegt "stop daar mee, ik wil het niet" is het duidelijk voor de ander. Heb je hulp nodig om dingen op te lossen kun je dit natuurlijk altijd even vragen aan de leiding.

We zijn erg blij met al het speelgoed en knutselmateriaal dat we hebben. Het is fijn om alles heel en compleet te houden. Als je klaar bent met het een wil je dan eerst opruimen voordat je met iets nieuws begint? Dat is ook fijn voor de volgende die er mee wil spelen.

We willen graag weten waar jullie zijn. De W.C's, de gymzaal en de buitenruimte zijn uit het zicht van ons eigen lokaal. Laat even weten waar je naartoe wil. Dan kunnen wij mee naar buiten of de gymzaal en weten we waar iedereen is. Handen wassen graag bij de toiletten of in de groep voordat je weer gaat spelen.

Het is fijn om lekker te bewegen en te rennen. Dat doen we buiten en in de gymzaal.

Als je naar huis gaat kom je dat even aan de leiding vertellen. Daarna graag je label van de ring afhalen en natuurlijk wensen we elkaar een fijne avond en tot de volgende keer.

Tot slot zijn er regels voor de Wii en spelcomputer

- 2 kinderen per beurt
  - 15 minuten per beurt (20 minuten voor de spelcomputer op Westervriend dependance)
  - 1x per week
  - Van te voren inschrijven op de Wii-lijst (alleen voor Wii)
  - Polsbandje van de Wii controller om je pols (alleen voor Wii)
  - Leiding stelt de computer in
  - Je kiest samen welk spel jullie gaan spelen
- Andere kinderen gaan spelen, niet meekijken

Ruimte en inrichting

Een ruimte heeft op verschillende manieren invloed op een kind. Wij vinden het belangrijk dat de ruimte zo is ingedeeld en ingericht dat dit het kind maximaal kan stimuleren in zijn ontwikkeling. Een goede ruimte kan dan ook als 'derde pedagoog' dienen. De vier pedagogische basisdoelen spelen hierbij een belangrijke rol.

- Bieden van een veilige basis; een kind voelt zich vertrouwd in een omgeving wanneer dit eigen en voorspelbaar is. Dit kan door aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind door bijvoorbeeld persoonlijke spullen neer te zetten of door spelmateriaal aan te bieden wat past bij het kind. Ook belangrijk is om de ruimte zo in te delen en in te richten dat dit voorspelbaar is. Kinderen weten waar zij spelmateriaal kunnen vinden en waar zij wat kunnen doen.
- Stimuleren van de persoonlijke competentie; een kind wordt uitgedaagd op verschillende ontwikkelingsgebieden. Er wordt gezorgd dat er verschillende activiteitenplekken zijn waar kinderen hun kwaliteiten kunnen benutten en nieuwe ervaringen kunnen opdoen. De autonomie speelt hierbij een belangrijke rol.
- Bevorderen van de sociale competentie; de opvang is een plek waar kinderen leren omgaan met andere kinderen. De ruimte wordt zo ingedeeld en ingericht dat het samen zijn wordt bevorderd. Denk bijvoorbeeld aan hoeken creëren waar samen gespeeld kan worden, maar ook zorgen voor een goede akoestiek.
- Overdragen van normen en waarden; een goede zorg van de omgeving laat zien dat er ook zorg is voor de personen in deze omgeving. De ruimte maakt het mogelijk om bepaalde afspraken te maken over het omgaan met elkaar (er kunnen een maximaal aantal kinderen in een hoek spelen) en over het gebruik van de ruimte en het spelmateriaal (kinderen kunnen zelf het spelmateriaal makkelijk opruimen).

Jaarlijks wordt er door middel van observaties en de AKTA-meter gekeken of de ruimte nog voldoet aan de behoeften van de kinderen.

Om de verschillende activiteitenhoeken in te richten wordt er op de BSO gezorgd voor spelmateriaal dat hierbij past. Daarnaast wordt er gezorgd voor divers spelmateriaal om de verschillende ontwikkelingsgebieden van een kind te stimuleren. Op BSO de Westervriend worden daarom de volgende dingen gebruikt:

- Spelend bewegen (bewegen met het lichaam):
- Ballen, fietsen, matten, hoepels en materialen voor in de gymzaal
- Sensopatisch spel (gebruik maken van zintuigen):

- Klei, zand scheerschuim en slijm maken
- Spelend hanteren (materiaal gebruiken waarvoor deze bedoeld is):
- Auto's, leesboeken, puzzels en Wii
- Constructiespel (iets bouwen van materiaal):
- Kapla, lego, treinbaan, strijkkralen en knutselmateriaal
- Verbeeldend spel (doen als-of spel):
- Verkleedkleden, barbies en playmobil
- Sociaal/regelspel (spel met minimaal 2 mensen met regels):
- Gezelschapsspellen, tafelvoetbal, poolen en levend stratego.

3.2 Intake en wennen

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor. Ouders worden bij de intake op de hoogte gesteld welke pedagogisch medewerker dat is. Deze pedagogisch medewerker is het eerste aanspreekpunt voor ouders, degene die met ouders in gesprek gaat en bijzonderheden/afspraken vastlegt en overdraagt aan collega's.

De mentor registreert jaarlijks het welbevinden en ontwikkeling van het kind in het kindvolgsysteem KIJK! (observatie- en registratieprogramma). Deze bevindingen worden op vaste momenten met ouders besproken.

Intake

Ouders worden 2 weken voor de startdatum door de mentor van het kind uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit gesprek is bedoeld om elkaar te leren kennen, verwachtingen van elkaar uit te spreken en informatie te delen. Wanneer dit nog niet is gebeurd, wordt er een rondleiding gegeven. Het intakegesprek duurt maximaal een uur. Ter voorbereiding op het gesprek wordt er aan ouders gevraagd of zij de gegevens in het ouderportaal willen nagaan op juistheid.

Het gesprek wordt geleid aan de hand van het intakeformulier. Hier staan verschillende onderwerpen op waarover gesproken wordt. Het belangrijkste is om het kind te leren kennen. Hoe is zijn ontwikkeling? Wat kan het kind goed? Zijn er aandachtspunten?

Het kind mag mee naar het intakegesprek, maar is niet verplicht.

Wennen

Het wennen begint op de startdatum. Op deze dag komt het kind naar de BSO. Het zal in het begin als intensief kunnen worden ervaren door het kind. School en nieuwe indrukken op de BSO. Naar hoe het kind het doet, worden er afspraken gemaakt over de wenperiode. Dit is voor ieder kind anders. Ouders mogen altijd bellen met de vraag over hoe het gaat.

Tijdens de wenperiode wordt het kind begeleid door de pedagogisch medewerkers zodat hij zich veilig en vertrouwd gaat voelen op de groep. De begeleiding bestaat bijvoorbeeld uit helpen met het ontdekken van de ruimte en spelmaterialen en het kennis maken met de andere kinderen. Wanneer kinderen hier behoefte aan hebben, wordt hij uiteraard op schoot genomen of getroost wanneer hij verdrietig is.

Na ongeveer drie maanden is er de mogelijkheid voor een gesprek over de wenperiode tussen ouders en de mentor.

3.3 Volgen en overdracht

KIJK!

Wij werken met het kindvolgsysteem KIJK! (observatie- en registratieprogramma). Door dagelijks te kijken naar kinderen zien de pedagogisch medewerkers wat zij doen, hoe zij het doen, wat zij leuk vinden of wat zij lastig vinden. Dit geeft informatie over het welvinden en ontwikkeling van een kind. Op deze wijze kan de pedagogisch medewerker inspelen op de behoefte van het kind.

Deze observaties worden jaarlijks geregistreerd door middel van de signaleringslijsten van KIJK!. Het geeft een beeld van de betrokkenheid, welbevinden en aspecten van sociaal competent gedrag van

het kind. Er is een ook Kindlijst. Deze kan ingevuld worden door 8+ kinderen. Dit geeft een beeld hoe een kind zichzelf ervaart.

Jaarlijks worden deze bevindingen besproken met de ouders tijdens het 10-minutengesprek.

Doorgaande ontwikkelingslijn

Een doorgaande ontwikkelingslijn betekent dat een kind zich kan ontwikkelen op de manier die bij hem past waar hij ook is, thuis, school of opvang. Door een goede samenwerking kan ieder op dezelfde wijze inspelen op de ontwikkelingsbehoefte van het kind. Zo ontstaat er een doorgaande ontwikkelingslijn en geen verlies van ontwikkelenergie. Denk bijvoorbeeld aan dat de leerkracht kan vertellen aan de pedagogisch medewerker hoe de schooldag is verlopen van een kind. Hoe zijn dag is verlopen kan iets zeggen over hoe het kind zich op de BSO voelt en gedraagt. Wij vinden het dan ook belangrijk dat er communicatie is tussen leerkracht en pedagogisch medewerker wanneer dit nodig mocht zijn.

Wanneer een kind binnen Quadrant verandert van locatie vindt er een eindgesprek plaats tussen ouders en mentor. De mentor verstuurt vervolgens de signaleringslijst van KIJK! naar de nieuwe mentor.

De overdracht van gegevens gebeurt na toestemming van ouders en met in acht neming van de wettelijke privacyregels. De mentor van het kind is hiervoor verantwoordelijk.

Zorgbeleid

Elk kind binnen Quadrant heeft zijn eigen persoonlijkheid en ontwikkelingslijn. Door deze in beeld te hebben, krijgt elk kind de benadering die bij hem past.

Soms komt het voor dat een kind afwijkt van de gemiddelde ontwikkelingslijn. Kinderen met zorg zijn kinderen van wie wordt vermoed dat zij in hun ontwikkeling worden bedreigd door eigen aanleg, gezinsfactoren, omgevingsfactoren of een combinatie hiervan. Het kunnen kinderen zijn met emotionele- of gedragsproblemen, een ontwikkelingsachterstand en/of problematische thuissituatie. Naar deze zorgen dient er gehandeld te worden door de pedagogisch medewerkers.

Als een kind opvallend gedrag laat zien, is het van belang om de oorzaak te achterhalen. Gaat het om gedrag dat daadwerkelijk te maken heeft met zorg over de ontwikkeling, bepaald gedrag of huiselijk geweld en kindermishandeling? Of gaat het om fase gebonden gedrag en hoort het bij de leeftijdsfase?

Pedagogisch medewerkers worden ondersteund door de senior pedagogisch medewerker/ clustermanager. De hulpvraag wordt verhelderd en ouders worden betrokken. Er wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijke begeleiding van het kind. Hierbij kan gedacht worden aan coaching van de senior pedagogisch medewerker, coaching van de pedagogisch beleidsmedewerker of inzet van externe instanties, denk aan Alert4You.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik wordt gebruik gemaakt van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit is een wettelijke verplichte meldcode. Hierin staat onder andere beschreven wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld.

3.4 Aanbod

Thematisch werken

Op de locatie wordt gewerkt met thema's waar de activiteiten aan gekoppeld zijn. De thema's en activiteiten komen tot stand door in gesprek te gaan met de kinderen, kindparticipatie. De thema's en activiteitenplanning worden op de locatie zichtbaar gemaakt voor kinderen en ouders. Dit wordt gedaan door posters op te hangen in het lokaal.

Themaplanning: rondom de vaste thema's van seizoenen en feesten wordt er zoveel mogelijk gewerkt met de KNAP methode en hebben kinderen met hun ideeën een grote rol in het activiteiten aanbod.

Op deze BSO kunnen ook anders gekwalificeerde pedagogisch medewerker(s) werken. Dit betekent dat deze pedagogisch medewerker(s) een andere beroepsachtergrond hebben. Hij/zij heeft een pedagogische module voltooid. De inzet van deze achtergrond bieden we aan doormiddel van het aansluiten bij de interesses van de kinderen, de KNAPS en het activiteitsaanbod. Dit is op dit moment niet van toepassing.

Meervoudige intelligentie

Bij het aanbod van activiteiten wordt er gekeken naar de meervoudige intelligentie gebaseerd op de theorie van Gardner. Volgens Gardner heeft elk mens acht verschillende intelligenties (woordknap, rekenknap, beeldknap, muziekknap, beweegknap, natuurknap, mensenknap en zelfknap). Ieder mens heeft deze alle acht, maar men heeft er slechts vaak enkele sterk ontwikkeld. De sterk ontwikkelde intelligenties bepalen voor een groot deel de manier waarop de mens leert, informatie tot zich neemt en bepaalt de voorkeuren voor activiteiten. Om elk kind de kans te geven zich te ontwikkelen op een manier die het beste bij zijn/haar belevingswereld past, wordt er gewerkt met meervoudige intelligentie. Op deze locatie komt dit tot uiting door dat iedereen zelf mag verzinnen wat ze leuk vinden. Ze mogen zelf een activiteit verzinnen en deze ophangen. Wanneer meerdere kinderen dit doen, zijn er verschillende soorten activiteiten. Elke dag van de week proberen wij iets anders aan te bieden.

Voorbeeld:

Maandag: sport (iets in de gymzaal , activiteit)

Dinsdag: knutsel

Donderdag: kook activiteit

Ontwikkelingsgericht werken

Bij het ontwikkelingsgericht werken ligt de nadruk op het individuele kind. Deze werkwijze is gebaseerd op de theorie van Vygotsky. Hij gaat ervan uit dat een kind leert in aansluiting op wat hij al weet en kan. Wanneer pedagogisch medewerkers iets aanbieden wat nieuw of uitdagend is, zal het kind nieuwe dingen leren (zone van naaste ontwikkeling). Op deze wijze komt een kind stap voor stap verder in zijn ontwikkeling.

Groenbeleving

Wij vinden de zorg voor mens en natuur belangrijk. Groene kinderopvang is kinderopvang die zich in haar activiteiten laat leiden door de mogelijkheden van de natuur. Door te spelen, te beleven en te ontdekken in de natuur worden alle ontwikkelingsgebieden positief beïnvloed. Daarmee wordt het welbevinden en de bewustwording van kinderen vergroot. BSO de Westervriend doet aan groenbeleving door bijvoorbeeld naar de futseltuin te gaan. Hier doen wij activiteiten, en kunnen de kinderen ook vrij spelen.

Kinderparticipatie

Kinderen worden actief betrokken bij de opvang. Er wordt geluisterd naar kinderen en zij worden serieus genomen. Kinderparticipatie leidt er toe dat kinderen initiatieven leren (durven) nemen wat bijdraagt aan een positief zelfbeeld. Kinderparticipatie kan op verschillende niveaus worden vormgegeven: luisteren naar kinderen, aanmoedigen van kinderen hun mening te geven, rekening houden met de mening van de kinderen, betrekken van kinderen in de besluitvorming en samen beslissen en uitvoeren. Kinderparticipatie wordt op de volgende wijze op deze locatie vorm gegeven. De kinderen mogen zelf hun activiteit ophangen, en bedenken wat ze leuk vinden om te doen. Wanneer ze dit gedaan hebben, en wij deze activiteit hebben ingepland, gaan we altijd samen kijken wat ze wilt doen.

Voorbeeld:

A wilt graag kleutergym een les geven. Wanneer dit ingepland is, loopt een pm`er naar A toe, om samen te kijken hoe dit gaat gedaan worden. Dan mag A verzinnen wat voor spellen ze gaat doen met ze, hoeveel kinderen er mee kunnen doen etc.

Thomas Gordon

In onze communicatie volgen wij de visie van de Amerikaanse klinisch psycholoog Thomas Gordon. Hij ontwikkelde een communicatiemodel om effectief, respectvol en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar te communiceren. Begrippen als actief luisteren, ik-boodschappen, aanspreken op gedrag en niet op persoon en overlegmethode om conflicten op te lossen zonder verliezers spelen een belangrijke rol. Pedagogisch medewerkers laten het kind in zijn waarde en benadert het kind

respectvol. Het kind voelt zich gehoord en begrepen. Iedereen kan zichzelf zijn en zijn verantwoordelijkheid nemen, rekening houdend met de ander.

Wij willen het volgende hiermee bereiken:

- Bijdragen aan een positief zelfbeeld
- Duidelijk zijn over jezelf en opkomen voor je eigen behoeften
- Luisteren naar wat het kind eigenlijk bedoelt en wil
- Omgaan met onaanvaardbaar gedrag van het kind
- Ruzies, meningsverschillen en conflicten hanteren
- Het kind helpen bij het oplossen van problemen
- Het kind op een positieve manier beïnvloeden op het gebied van waarden en normen

Vakantieopvang/ studiedagen

Quadrant biedt opvang in vakanties en op studiedagen van school aan. Tijdens deze dagen kan er samengevoegd worden. Wanneer er samengevoegd wordt, vindt de opvang plaats op de Westervriend, of bij de ontdekkingsreizigers. Ook kunnen wij tijdens studiedagen bij de Petteflet zitten,

In vakanties en op studiedagen wordt er een ander dagritme aangehouden. Deze ziet er als volgt uit.

- 07:30 Binnenkomst, de kinderen worden gebracht door ouders. De kinderen mogen bij binnenkomst hun spullen ophangen en even vrij gaan spelen.
- 10:00 Eten en drinken. Wij bieden ontbijtkoek of een rijstenwafel aan met siroop. Iedereen zit aan tafel en wacht rustig tot iedereen te eten en drinken heft voordat we beginnen.
- 10:30; Activiteit. Nu bieden wij een activiteit aan. Dit kan zijn buiten spelen, een knutsel, gymzaal of naar een speeltuin in de buurt.
- 12:00; Eten en drinken. Wij bieden brood aan met verschillend beleg, en de keus tussen melk en water. Alle kinderen tot en met 7 jaar mogen 3 boterhammen. 8 jaar en ouder mogen er 4. Dit is een keus, iedereen moet minimaal 1 boterham eten, maar hoeft er niet per se 4 te eten als ze niet hoeven.
- 12:45; Activiteit. Na het eten gaan we meestal even naar buiten.
- 13:30; Activiteit. Nu kan er nog een activiteit worden aangeboden. Hier mogen ze zelf kiezen of ze mee willen doen.
- 14:30; Fruit moment. Hier kunnen ze zelf kiezen welk stuk fruit ze willen.
- 15:00; vrij spelen. Nu mogen ze zelf weten wat ze gaan doen. Er kan een activiteit worden gedaan als ze dat willen.
- 16:30; Cracker en siroop.
- 17:00; Ophalen. De kinderen worden opgehaald. Er is een moment van mondelinge overdracht tussen ouder en pedagogisch medewerker.

De thema- en activiteitenplanning in vakanties wordt Quadrant breed georganiseerd. Bij het aanbieden van activiteiten wordt er rekening gehouden met de verschillende KNAP's (meervoudige intelligentie). Daarnaast is er meer tijd wat uitstapjes of workshops mogelijk maakt. Het thema en bijbehorende activiteiten worden voor de desbetreffende vakantie op onze site bekend gemaakt.

3.5 Medewerkers en deskundigheid

Opleiding en deskundigheidsbevordering

De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een diploma, zoals bepaald in de CAO Kinderopvang en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast zijn zij in het bezit van een kinder-EHBO diploma of BHV diploma.

Op deze BSO kunnen ook anders gekwalificeerde pedagogisch medewerker(s) werken. Dit betekent dat deze pedagogisch medewerker(s) een andere beroepsachtergrond hebben. Hij/zij heeft een pedagogische module voltooid. Dit is op dit moment niet van toepassing.

Wij vinden een doorlopende deskundigheidsbevordering van onze pedagogisch medewerkers belangrijk. Dit betekent dat Quadrant jaarlijks een scholingsplan ontwikkelt waarin staat beschreven

welke trainingen verplicht zijn en welke trainingen worden aangeboden ter pedagogische verdieping. Hierbij valt te denken aan de taaltoets, babyspecialist, video interactie begeleiding (VIB) en tafelspel.

Daarnaast wordt er halfjaarlijks het Q-café georganiseerd waarin een onderwerp gerelateerd aan het pedagogisch werkveld wordt uitgelicht door onszelf of door een extern. Ook organiseren wij kenniskringen. Een kenniskring is een groep medewerkers die kennis met elkaar delen over een bepaald onderwerp met daaraan een bepaald doel gekoppeld.

Om de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers naar voren te laten komen, wordt er bij functioneringsgesprekken gebruik gemaakt van de kijkwijzers behorende bij de Pedagogische cirkel. Op deze wijze kan er gekeken worden welke gedragingen eigen zijn en aan welke gedragingen eventueel nog gewerkt kan worden. Daarnaast kan er gekeken worden of elke kwaliteit aanwezig is binnen een team.

Toekomstige beroepskrachten

Wij zijn een erkend leerbedrijf, leerplaats voor de beroepspraktijkvorming (BPV). Wij vinden het belangrijk dat wij bijdrage aan de educatie van toekomstige beroepskrachten. Wij bieden verschillende stageplaatsen aan studenten van verschillende opleidingen.

Op de BSO is een BBL-er aanwezig. Zij is aanwezig op maandag, dinsdag en donderdag en volgt de opleiding tot pedagogisch medewerker. De taken en verantwoordelijkheden van de stagiaire zijn vastgelegd in het BPV. Hij/zij wordt begeleidt door de werkbegeleider die gebonden is aan deze locatie.

Vrijwilligers

Een vrijwilliger kan vooral voor onze pedagogisch medewerkers een waardevolle ondersteuning zijn. Denk bijvoorbeeld aan het helpen tijdens de eet- en drinkmomenten of het voorbereiden van activiteiten. Daarnaast willen wij uit maatschappelijk oogpunt vrijwilligers de kans bieden om werkervaring op te doen, zodat zij meer kansen hebben op de arbeidsmarkt.

Op de BSO is geen vrijwilliger aanwezig

Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching

Binnen Quadrant bestaat het team Kwaliteit & Pedagogiek. In dit team zitten pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch beleidsmedewerkers VVE. Samen dragen zij zorg voor het pedagogisch beleid binnen de organisatie. Zij ontwikkelen, vertalen en implementeren. Daarnaast bewaakt het team het kwaliteitsniveau binnen de organisatie. Zij staan voor deskundigheidsbevordering en professionalisering. Tevens hebben zij een ondersteunende en adviserende rol in complexe situaties of casussen betreffende vroegschoolse educatie en zorg.

De vertaling van beleid naar de concrete werkpraktijk wordt uitgevoerd door clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren. De senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren zijn gecertificeerd in het coaching. Zij hebben zich bekwaamd in kennis, houding en vaardigheden op het gebied van pedagogiek en coaching. Door coaching wordt er bij gedragen aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de medewerkers. Dit kan gedaan worden door video coaching, coaching on the job, supervisie en individuele coaching gesprekken.

3.6 Ouders

Ouderbeleid

Een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers is goede communicatie en samenwerking. In de relatie met ouders gaat Quadrant uit van gelijkwaardigheid.

Bij Quadrant maken we bij het ouderbeleid onderscheid tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie:

- Ouderbetrokkenheid bestaat uit het informeren van en communiceren met ouders, en het verlenen van ondersteuning aan ouders in de manier waarop ze thuis hun kind kunnen stimuleren.
- Ouderparticipatie is het meedoen en de inspraak van de ouders in de organisatie.

Ouderportaal

Met het ouderportaal van Konnect en de daarbij behorende ouderapp kunnen ouders meekijken met de belevenissen van het kind op de opvang. Er wordt dagelijks foto's en berichtjes geplaatst.

In het ouderportaal kunnen ouders ook hun gegevens inzien en eventueel wijzigingen aanbrengen. Daarnaast worden nieuwsbrieven vanuit Quadrant en/of locatie gepubliceerd.

Oudercommissie

In de wereld van het kind spelen ouders, familie, school en kinderopvang een belangrijke rol. Wij met zijn allen dragen zorg voor de ontwikkeling van het kind. Samen voor het kind. Naast dat ouders zorg dragen voor het welzijn en ontwikkeling van het kind thuis, leven ouders mee, doen mee en denken mee met de kinderopvang, maar door aan te sluiten bij de oudercommissie kunnen ouders ook mee beslissen.

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van het kinderdagverblijf, peutergroep of buitenschoolse opvang. De oudercommissie vertegenwoordigt alle ouders van de kinderen die op de betreffende locaties worden opgevangen. Het doel van een oudercommissie is om de kwaliteit van onze kinderopvang te behouden en te verbeteren waar nodig is. Deze locatie heeft geen oudercommissie.

3.7 Samenwerking externen*Verbinding*

Samen voor het kind is onze missie. Wij zoeken de verbinding tussen kinderopvang, thuis, school en de wijk. De BSO heeft samenwerkingscontacten met;

- onderwijs; wij blijven (wanneer er toestemming is van ouders) in contact met school en de leerkrachten.
- Centrum voor Jeugd en Gezin; via de manager.
- De Brede school; activiteiten (bijvoorbeeld tuintje)

3.8 Kwaliteit*Ontwikkelproces*

Zowel als Quadrant zijnde als locatie zijnde zijn wij altijd in ontwikkeling. Wij kijken naar onze kwaliteiten en breiden deze uit. Aandachtspunten worden kritisch bekeken en verbeterd. Dit alles is vastgelegd in de PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act). Een onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de Quickscan. De Quickscan wordt jaarlijks door het team en manager ingevuld. De pedagogisch medewerkers krijgen op deze manier zicht in hun handelen op verschillende gebieden, zoals pedagogisch handelen, didactisch handelen en ouders. Wat gaat goed en waar liggen de aandachtspunten? Deze aandachtspunten worden omgezet in doelen waar het komende jaar aan gewerkt gaat worden.

Risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt er een risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid uitgevoerd op de locatie. Het doel is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijk werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Interne audits

Binnen Quadrant vindt er 2 maal in het jaar interne audits plaats. De audits worden gedaan door pedagogisch medewerkers die de training tot auditor hebben gevolgd. Voor het afnemen van een audit is een kwaliteitsswijzer ontwikkeld, dat is gebaseerd op onze pedagogische cirkel.

Door op bezoek te gaan, te kijken, te bevragen en te luisteren kan er een beeld worden gevormd van de aanwezige kwaliteit op een groep. Het resultaat geeft niet alleen inzicht in eigen kwaliteit, maar geeft ook ontwikkelingsmogelijkheden aan. Deze ontwikkelpunten worden actiegericht omschreven, zodat clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers of IKC-coördinatoren er mee aan de slag kunnen.

GGD inspectie

Jaarlijks wordt de BSO door de GGD geïnspecteerd. De GGD controleert op de naleving van de eisen die zijn gesteld vanuit de Wet Kinderopvang. Elke inspectie wordt vastgelegd in een inspectierapport. Het inspectierapport van de BSO is te vinden op de website van Quadrant via de locatiepagina.